

Економічні розрахунки показують, що найбільш вигідним методом лікування телят, хворих на бронхопневмонію є комплексне лікування з використанням амоксициліну тригідрату і регенеруючого біологічного стимулятора.

УДК: 636.32/38.082

Бирбаева С. Ю., студентка IV курсу

Научный руководитель – Кулатаев Б. Т., кандидат с.-х. наук, профессор,
Казахский национальный аграрный университет, г. Алматы, Казахстан

ДИНАМИКА МОРФОЛОГИЧЕСКИХ И ИММУНОЛОГИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ КРОВИ В РАЗЛИЧНЫЕ ПЕРИОДЫ РЕПРОДУКТИВНОЙ ФУНКЦИИ ЖИВОТНЫХ И НА ФОНЕ ПРИМЕНЕНИЯ БИОСТИМУЛЯТОРОВ

Анализ литературных данных показывает, что регуляция репродуктивной функции маточного поголовья сельскохозяйственных животных происходит в непосредственной зависимости от процессов метаболизма. Общее расстройство обмена веществ в организме вызывает различные функциональные нарушения полового аппарата маточного поголовья сельскохозяйственных животных.

Цель работы: изучение динамики морфологических и иммунологических показателей крови в различные периоды репродуктивной функции коров и овцематок, а также научно-теоретическое обоснование применения гипериммунных цитотоксических сывороток с целью повышения воспроизводительной функции животных.

Методы исследования: подсчет форменных элементов крови проводили в камере Горяева по общепринятой методике; количество гемоглобина – с помощью гемометра Сали; общий белок с помощью рефрактометра; фракции белков – методом электрофореза; количественное содержание иммуноглобулинов – методом дискретного осаждения. Научно-производственные опыты проводили на 526 коровах и 784 овцематках в условиях фермерских и крестьянских хозяйств Алматинской области.

Полученные данные показали, что в период формирования стадии возбуждения полового цикла отмечались увеличение концентрации ферментных элементов крови, общего белка и белковых фракции, IgA, IgM, IgG. Через 14 дней после плодотворного осеменения животных происходило снижение изучаемых показателей в среднем на 10-12% по сравнению с контрольной группой.

Введение коровам на 15-17-тые сутки после отела и овцематкам за 2 недели до начала проведения искусственного осеменения стимулирующих доз гипериммунных сывороток значительно повышает физиологический статус и усиливает неспецифическую резистентность организма, о чем свидетельствовали повышение в крови исследованных нами тестов в среднем на 18-22% по сравнению с контролем.

Применение овариоцитотоксической и фолликулостимулирующей цитотоксических сывороток значительно улучшают воспроизводительную функцию животных: ускоряют приход животных в охоту; повышают оплодотворяемость

до 96%; сокращают продолжительность бесплодия среднем на 24,5 дня. Препараты оказывают благоприятное влияние на течение беременности, рост и разные молодняка в пренатальном и постнатальном периодах онтогенеза. Телята и ягнята имели большую массу тела; среднесуточный прирост на 27,6-39,8%, а абсолютный прирост на 2,7-3,9 кг больше по сравнению с контролем. Общая плодовитость составила 122%.

Установлено, что уровень изученных нами метаболитов в условиях хозяйств находится в пределах нижней границы физиологической нормы, что свидетельствует о снижении интенсивности обменных процессов и общей резистентности организма. Результаты наших исследований показали, что использованные нами препараты в той или иной степени изменяют течение обменных реакций в организме животных. Однако эти изменения не выходят за пределы физиологических норм. Они, обладая этиопатогенетическими свойствами, эффективно воздействуют на функциональную активность яичников, поскольку являются органотропными сыворотками.

УДК 619:618:714:616.9

Боднарюк А. С., студентка II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – Боднар О. О., кандидат біологічних наук, доцент,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ОПТИМІЗАЦІЯ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ПЕРЕЛОМІВ ТРУБЧАСТИХ КІСТОК

Ортопедія дрібних домашніх тварин, яка в основному пов'язана з переломами кісток, постійно збагачується новими методами лікування та стимуляції репаративних процесів кісткової тканини. Проте післяопераційні ускладнення, які супроводжують остеосинтез, часто знижують результати лікування, зводять нанівець зусилля хірурга, або навіть спричиняють загибель тварини. Тому в останні роки ветеринарні ортопеди активно розробляють і впроваджують методи профілактики післяопераційного остеомієліту, стимуляції регенеративних процесів, швидкого відновлення функціональних параметрів враженої кінцівки

Відомо, що результати оперативного лікування переломів в значній мірі залежать від доопераційної підготовки та післяопераційного лікування пацієнта. Тому при виборі методів і засобів лікування, які прискорюють відновні процеси та профілактують септичні ускладнення, ми керувалися принципами інтенсивної комплексно-послідовної терапії, з обов'язковим урахуванням індивідуальних особливостей пацієнта.

Нашими дослідженнями встановлено, що ін'єкції прооперованим собакам макроелементів («бровлаглюкін») і вітамінних комплексів («продевіт», «гепа-вікел»), які забезпечують засвоєння мінералів та їх активне включення в репаративну регенерацію кісткової тканини, сприяло швидшому формуванню кісткової мозолі, в середньому на 3,5 доби скоротило термін лікування. Вітамінотерапія також прискорила відновлення м'яких тканин (шкірні шви видаляли в на 2 доби